

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא קמא דף מ"ג
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes רבי יוחנן and ריש לקיש regarding שור שהמית את העבד שלא בכוונה פטור משלשים שקלים
If an ox unintentionally killed עבד כנעני, for which it is not קנס of 30 שקלים, is the owner exempt from paying the קנס of 30 שקלים or not?

The Machlokes רבי יוחנן and רבה regarding שור שהמית בן חורין שלא בכוונה פטור מכופר
If an ox unintentionally killed ישראל, for which it is not כופר, is the owner exempt from paying the כופר or not?

A

Machlokes רבי יוחנן and ריש לקיש
**שור שהמית את העבד
שלא בכוונה
פטור משלשים שקלים**

Machlokes רבי יוחנן and רבה
**שור שהמית בן חורין
שלא בכוונה
פטור מכופר**

**המית שורי את פלוני
או שורו של פלוני
ה"ז משלם ע"פ עצמו**

**משלמין ממונא
על פי עצמו**

B

The Gemara cites a relevant Mishnah:
המית שורי את פלוני או שורו של פלוני
ה"ז משלם ע"פ עצמו
If a man admitted before Bais Din that his ox killed a person and he is liable for כופר, which is ממונא; or that his ox killed another ox, and he is liable for נזק, damages, which is ממונא; he pays these obligations based on his own admission; because משלמין ממונא על פי עצמו
However,
המית שורי את עבדו של פלוני
אינו משלם על פי עצמו
Because
אין משלמין קנס על פי עצמו

The Gemara teaches that there is no כופר for אש;
If a person gets killed unintentionally by someone's אש, he is not obligated to pay כופר.

B

**המית שורי את עבדו של פלוני
אינו משלם על פי עצמו**

**אין משלמין קנס
על פי עצמו**

**There is no כופר
for אש**

1 So let's review ...

אמר ר"ש בן לקיש
שור שהמית את העבד שלא בכוונה
פטור משלשים שקלים

If an ox unintentionally killed an עבד כנעני, for which it is not חייב מיתה, the owner is exempt from paying the קנס of 30 שקלים, because the Pasuk states

כסף שלשים שקלים יתן לאדוניו
והשור יסקל

כל זמן שהשור בסקילה

הבעלים משלמין שלשים שקלים

קנס. Only where the ox is put to death, does the owner pay

אין השור בסקילה

אין הבעלים משלמין שלשים שקלים

Where the ox is not put to death, the owner does not pay קנס.

Similarly,

רבה says

שור שהמית בן חורין שלא בכוונה

פטור מכופר

If an ox unintentionally killed a ישראל, for which it is not חייב מיתה, the owner is exempt from paying כופר, because the Pasuk states

השור יסקל

וגם בעליו יומת אם כופר יושט עליו

כל זמן שהשור בסקילה

בעלים משלמין כופר

כופר. Only where the ox is put to death, does the owner pay

אין השור בסקילה

אין בעלים משלמין כופר

If the ox is not put to death, the owner does not pay כופר.

1

אמר ר"ש בן לקיש

שור שהמית את העבד שלא בכוונה פטור משלשים שקלים

If an ox unintentionally killed an עבד כנעני, for which it is not חייב מיתה, the owner is exempt from paying the קנס of 30 שקלים, because...

כסף שלשים שקלים יתן לאדוניו
והשור יסקל

אין השור בסקילה
אין הבעלים משלמין
שלשים שקלים

כל זמן שהשור בסקילה
הבעלים משלמין
שלשים שקלים

וכפ

שור שהמית בן חורין שלא בכוונה פטור מכופר

If an ox unintentionally killed a ישראל, for which it is not חייב מיתה, the owner is exempt from paying כופר,

השור יסקל

וגם בעליו יומת אם כופר יושט עליו

אין השור בסקילה
אין בעלים משלמין כופר

כל זמן שהשור בסקילה
בעלים משלמין כופר

2 The Gemara later cites רבי יוחנן who disagrees with both ריש לקיש and רבה and says regarding שלשים שקלים שלא בכונה חייב Because the Pasuk begins with אם עבד יגח The superfluous word אם teaches לרבות עבד שלא בכונה כעבד בכונה The owner always pays the קנס of עבד של שלשים regardless of whether it was intentional or not intentional.

And regarding

כופר

שלא בכונה חייב

Because the Pasuk states

אם כופר ישית עליו

The superfluous word אם teaches

לרבות כופר שלא בכונה

ככופר בכונה

The owner always pays כופר, regardless of whether it was intentional or not intentional.

The Gemara however points out that ריש לקיש might still agree with רבי יוחנן that כופר חייב even though he holds that קנס פטור, because ריש לקיש might hold that only the word אם of כופר teaches חייב because

כתיב במקום תשלומין

The word אם is associated with the כופר payment.

However, the word אם of קנס does not teach חייב, because

לא כתיב במקום תשלומין

The word אם is not associated with the קנס, but rather with the actual נגיחה of the עבד.

=====

2

רבי יוחנן
Disagrees with both רש לקיש and רבה

<p>כופר שלא בכונה חייב <i>Because the Pasuk states</i> אם כופר ישית עליו <i>לרבות כופר שלא בכונה</i> <i>ככופר בכונה</i> <i>The owner always pays כופר regardless of whether it was intentional or not intentional.</i></p>	<p>שלשים שקלים שלא בכונה חייב <i>Because the Pasuk begins with</i> אם עבד יגח <i>לרבות עבד שלא בכונה</i> <i>כעבד בכונה</i> <i>The owner always pays the קנס of עבד של שלשים regardless if it was intentional or was not.</i></p>
---	---

The Gemara however points out that רש לקיש might still agree with רבי יוחנן that כופר חייב even though he holds that קנס פטור,

<p>אם כופר ישית עליו <i>Teaches</i> כופר חייב <i>כתיב במקום תשלומין</i></p>	<p>אם עבד יגח <i>Does not teach</i> קנס חייב <i>לא כתיב במקום תשלומין</i></p>
---	---

Here the word אם is not associated with the קנס, but rather with the actual נגיחה of the עבד

3 The Gemara proceeds and questions רבה's Halachah of שור שהמית בן חורין שלא בכוונה פטור מכופר
 From a Mishnah in Masechta Kesubos;
 המית שורי את פלוני
 או שורו של פלוני
 ה"ז משלם ע"פ עצמו
 If a man admitted before Bais Din that his ox killed a person, for which one is liable for כופר which is ממונא, compensation; or that his ox killed another ox, for which one is liable for נזק, damages, which is certainly ממונא;
 He pays these obligations based on his own admission, because,
 משלמין ממונא על פי עצמו

However,
 המית שורי את עבדו של פלוני
 אינו משלם על פי עצמו
 If he admitted before Bais Din that his ox killed someone's servant, for which one is generally liable for שלשים שקלים which is a קנס, a penalty, he does NOT pay through his own admission, because אין משלמין קנס על פי עצמו

The המית שורי את פלוני of רישא is clearly a case of where there were no עדים. Yet the owner pays כופר even though the שור is not put to death על פי עצמו?

רבה explains that ה"ז משלם ע"פ עצמו of the Braisa is not as כופר, but as דמים, which means, נזק, compensation for damages. As Rashi explains that based on his admission the owner must compensate the victim's family for their loss, because

דלא גרעה מיתה מניזקין
 Death is no less than a mere injury;
 דאילו אזקיה אע"ג דאינו בסקילה בעי לשלומי פחת דמיו
 ה"נ משלם דמיו ליורשין

When an ox injures a person, the owner pays him for the damages even though the ox is not חייב מיתה. So too, when an ox kills a person unintentionally, the owner pays the heirs his value, which is also damages, even though the ox is not חייב מיתה.

Rashi and Tosfos offer several differences in Halachah whether he pays as כופר or as נזק.

3

רבה

שור שהמית בן חורין
 שלא בכוונה
 פטור מכופר

המית שורי את עבדו של פלוני
 אינו משלם על פי עצמו

If he admitted before Bais Din
 He does not pay through his own admission, because

אין משלמין קנס על פי עצמו

המית שורי את פלוני או שורו של פלוני
 ה"ז משלם ע"פ עצמו

If he admitted before Bais Din
 He pays based on his own admission, because,

משלמין ממונא על פי עצמו

The owner pays כופר even though the שור is not put to death על פי עצמו?

רבה explains that ה"ז משלם ע"פ עצמו of the Braisa is not as כופר - but as דמים which means, נזק - compensation for damages.

As Rashi explains that based on his admission the owner must compensate the victim's family for their loss, because דלא גרעה מיתה מניזקין

*Death is no less than a mere injury;
 When an ox injures a person, the owner pays him for the damages even though the ox is not חייב מיתה.
 So too, when an ox kills a person unintentionally, the owner pays the heirs his value, which is also damages, even though the ox is not חייב מיתה.*

4 The Gemara continues to explain however, that in the סיפא of המית שורי את עבדו של פלוני The הודאה does not obligate the owner to pay the עבד's owner דמים, his value, because only regarding שור המית שור אדם, where הודאה, in a certain case, obligates the owner to pay כופר, can הודאה in our case also obligate him to pay דמים.
That case would be; דאי אתו סהדי ואסהידו ביה דקטל ולא ידעי אי תם הוה אי מועד הוה If there were עדים that one's ox killed a person, but they did not know whether it was a תם or מועד, and they testified only for השור, which applies even to a תם, but not for כופר;
ואמר מריה דמועד הוה דמשלם כופר על פי עצמו And the owner admits that it was a מועד and he owes כופר; The הודאה obligates him to pay כופר, because it's ממונא.
Therefore, in our case היכא דליכא עדים משלם דמים Where there were no עדים at all, but only the owner's הודאה, although the הודאה does not obligate him in כופר because the ox is not עצמו על פי עצמו, nevertheless, the הודאה does obligate him in דמים instead of כופר.

4

סיפא
המית שורי את עבדו של פלוני אינו משלם על פי עצמו
The הודאה does not obligate the owner to pay the עבד's owner דמים, his value, because only regarding שור אדם, where הודאה, in a certain case, obligates the owner to pay כופר, can הודאה in our case also obligate him to pay דמים.

That case would be;
דאי אתו סהדי ואסהידו ביה דקטל ולא ידעי אי תם הוה אי מועד הוה
If there were עדים that one's ox killed a person, but they did not know whether it was a תם or מועד, they testified only for השור, which applies even to a תם, but not for כופר

ואמר מריה דמועד הוה דמשלם כופר על פי עצמו
And the owner admits that it was a מועד and he owes כופר; The הודאה obligates him to pay כופר, because it's ממונא.

היכא דליכא עדים משלם דמים
Where there were no עדים at all, only the owner's הודאה, although the הודאה does not obligate him in כופר because the ox is not עצמו על פי עצמו, nevertheless, the הודאה does obligate him in דמים instead of כופר.

5 However, regarding המית שור עבד, where הודאה never obligates the owner to pay קנס, the הודאה does not obligate him to pay דמים either.
 As in the above case of דאי אתו עדים ואסהידו ביה דקטל ולא ידעי אי תם הוה אי מועד הוה
 If there were עדים that one's ox killed an עבד, but they did not know whether it was a תם or מועד, and they testified only for מיתת השור, which applies even to a תם, but not for the שלשים של עבד;
 ואמר מריה מועד הוה לא משתלם קנס ע"פ עצמו
 And the owner admits that it was a מועד and he owes the שלשים של עבד;
 The הודאה does NOT obligate him to pay the קנס of שלשים של עבד, because מודה בקנס פטור
 Therefore, in our case היכא דליכא עדים לא משלם דמים
 Where there were no עדים at all, but only the owner's הודאה, the הודאה does NOT obligate him in דמים either.

5

However, regarding
המית שורי את עבדו של פלוני אינו משלם על פי עצמו
Where קנס הודאה never obligates the owner to pay קנס, the הודאה does not obligate him to pay דמים either.

As in the above case of
דאי אתו עדים ואסהידו ביה דקטל ולא ידעי אי תם הוה אי מועד הוה
They testified only for מיתת פלוני, which applies even to a תם, but not for the קנס של עבד;

ואמר מריה מועד הוה לא משתלם קנס ע"פ עצמו
And the owner admits that it was a מועד and he owes the שלשים של עבד;
The הודאה does not obligate him to pay the קנס of קנס של עבד, because מודה בקנס פטור

Therefore, in our case
היכא דליכא עדים לא משלם דמים
Where there were no עדים at all - only the owner's הודאה, the הודאה does not obligate him in דמים either.

6 And although a Braisa states

כל שחייב בבן חורין חייב בעבד
בין בכופר בין במיתה

The ox's owner is חייב to pay for the עבד, as he does for a ישראל, which implies that he does pay דמים for a עבד as he does for a ישראל?

The Gemara explains that this Braisa refers only to a case of עדים, but not הודאה; and where there are עדים, the owner pays דמים even for an עבד, as follows:

כל שחייב בבן חורין בכוונה על פי עדים כופר
חייב בעבד קנס

If עדים testify that the ox killed intentionally, the owner pays כופר for a ישראל, and קנס for a עבד.

וכל שחייב בבן חורין שלא בכוונה ע"פ עדים דמים
חייב בעבד שלא בכוונה ע"פ עדים דמים

If עדים testify that the ox killed unintentionally, for which there is no כופר and קנס, the owner still pays דמים for both a ישראל and a עבד.

6

And although a Braisa states

**כל שחייב בבן חורין חייב בעבד
בין בכופר בין במיתה**

The ox's owner is חייב to pay for the עבד,
as he does for a ישראל,
which implies that he does pay דמים for a עבד
as he does for a ישראל?

This Braisa refers only to a case of עדים, but not הודאה.

And where there are עדים,
the owner pays דמים even for an עבד - as follows:

**כל שחייב בבן חורין בכוונה
על פי עדים כופר
חייב בעבד קנס**

If עדים testify that the ox killed intentionally,
the owner pays כופר for a ישראל, and קנס for a עבד.

**וכל שחייב בבן חורין שלא בכוונה
ע"פ עדים דמים
חייב בעבד שלא בכוונה
ע"פ עדים דמים**

If עדים testify that the ox killed unintentionally,
for which there is no כופר and קנס,
the owner still pays דמים for both a ישראל and a עבד.

7 asks according to the above;
 אשו שלא בכוונה
 מי משלם דמים או לא
 If someone lit a fire and it killed a person unintentionally,
 does he pay דמים or not?
 Do we say
 אינו משלם דמים
 Because,
 גבי שור הוא דבכוונה משלם כופר
 שלא בכוונה משלם דמים
 Only regarding the מזיק of שור, for which there is כופר if it
 was intentional, does he pay דמים if it was not intentional;
 אבל אשו דבכוונה לא משלם כופר
 שלא בכוונה נמי לא משלם דמים
 However, regarding the מזיק of אש, for which there is no
 כופר if it was intentional, he does not pay דמים if it was not
 intentional.
 OR
 משלם דמים
 Because,
 כיון דגבי שורו שלא בכוונה אע"ג דליכא כופר
 משלם דמים
 גבי אשו נמי אע"ג דבכוונה לא משלם כופר
 שלא בכוונה מיהת משלם דמים
 Since regarding שור when it was not intentional and there
 is no כופר, he pays דמים, so too, regarding אש, even though
 there is never כופר, but at least when it was not intentional
 he pays דמים.
 Rashi explains
 ומיהו בכוונה פשיטא לן דפטור
 דקם ליה בדרבה מיניה
 If someone intentionally killed a person with his fire, he's
 exempt from paying for damages because he's liable for
 the death penalty.
 תיקו
 This question remains unresolved.

7

הא
 ?

**אשו שלא בכוונה
 מי משלם דמים או לא**

*If someone lit a fire
 and it killed a person unintentionally,
 does he pay דמים or not?*

Do we say
אינו משלם דמים
 Because...

אבל אשו דבכוונה לא משלם כופר	גבי שור הוא דבכוונה משלם כופר
שלא בכוונה נמי לא משלם דמים	שלא בכוונה משלם דמים
<i>However, by the מזיק of אש, for which there is no כופר if it was intentional, he does not pay דמים if it was not intentional.</i>	<i>Only by the מזיק of שור, for which there is כופר if it was intentional, does he pay if it was not intentional;</i>

Or do we say
משלם דמים
 Because,
**כיון דגבי שורו
 שלא בכוונה - אע"ג דליכא כופר
 משלם דמים**

**גבי אשו נמי
 אע"ג דבכוונה - לא משלם כופר
 שלא בכוונה מיהת משלם דמים**

*Since regarding שור
 when it was not intentional there is no כופר, he pays דמים,
 so too, regarding אש, even though there is never כופר,
 but at least when it was not intentional he pays דמים.*

תיקו